

KUUSALU VALLA 2019. aasta EELARVE SELETUSKIRI

ÜLDPÕHIMÕTTED

Kuusalu valla 2019. aasta eelarve koostamisel on lähtutud erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, millest tähtsaimad on:

- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus
- Kuusalu valla eelarve koostamise, menetlemise ja täitmise kord
- Kuusalu valla arengukava 2012-2032
- Kuusalu valla eelarvestrateegia 2019-2022

Kuusalu valla 2019. a eelarve on koostatud vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ning Kuusalu valla eelarve koostamise, menetlemise ja täitmise korras sätestatud detailsuses. Kuusalu valla 2019. aasta eelarve on tekkepõhine. Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve struktuur on vastavalt „Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele“ viieosaline ning eelarveosadeks on:

- 1) põhitegevuse tulud;
- 2) põhitegevuse kulud;
- 3) investeerimistegevus;
- 4) finantseerimistegevus;
- 5) likviidsete varade muutus.

Põhitegevuse tulude eelarveosas jaotatakse tulud majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks: maksutulud; tulud kaupade ja teenuste müügist; saadavad toetused; muud tegevustulud.

Põhitegevuse kulude eelarveosas jaotatakse kulud majandusliku sisu järgi vähemalt järgmisteks liikideks: antavad toetused; muud tegevuskulud.

Investeerimistegevuse eelarveosa jaotatakse majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks: põhivara soetus; põhivara müük; põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine; põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine; osaluste soetus; osaluste müük; muude aktsiate ja osade soetus; muude aktsiate ja osade müük; antavad laenud; tagasilaekuvad laenud; finantstulud ja finantskulud.

Finantseerimistegevuse eelarveosa jaotatakse järgmisteks liikideks: laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ning kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel; võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

Likviidsete varade muutuse eelarveosa jaotatakse järgmisteks liikideks: raha ja pangakontode saldo muutus; rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus; soetatud võlakirjade saldo muutus.

Eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on põhitegevuse tuleml. Mida suurem on põhitegevuse tuleml, seda suurem on omavalitsuse investeerimisvõimekus. Põhitegevuse tuleml lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Kuusalu valla prognoositav põhitegevuse tuleml aastaks 2019 on 434 155 eurot.

Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma, nimetatakse käesolevas seaduses eelarve tulemliks. Eelarve tuleml peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tuleml võrdub nulliga. Eelarve on ülejäägis, kui eelarve tuleml on positiivne. Eelarve on puudujäägis, kui eelarve tuleml on negatiivne. Kuusalu valla prognoositav eelarve tuleml aastaks 2019 on 16 155 eurot.

Kuusalu valla 2019. aasta eelarve projekti II lugemisel on sisse viidud rida muudatusettepanekuid. Nende tulemlusena on põhitegevuse tulemliks 283 500 eurot (I lugemisel 434 155 eurot).

Eelarve tulemliks I lugemisel oli -939 945 eurot. Eelarve II lugemisel on eelarve tulemliks -701 881 eurot.

Eelarve I lugemisel on planeeritud 2019. aasta alguse raha jäägiks 0 eurot ja aasta lõpu raha jäägiks 16 155 eurot. Eelarve II lugemisele on arvestatud aasta alguse vaba jäägi kasutuselevõttu 485 781 euro ulatuses (tegelik raha jääk 566 000 eurot).

Kuusalu valla 2019. aasta eelarve projekti III lugemisele on põhitegevuse tulemliks 237 079 eurot ja eelarve tulemliks -754 202 eurot. 2019. aasta alguse tegelik raha jääk oli 566 457 eurot. Eelarve III lugemisega on planeeritud sellest täiendavalt kasutusele võtta 52 231 eurot. Kasutusele võtmata raha jääk (reserv) on 28 355 eurot.

PÕHITEGEVUSE TULUD

Kuusalu valla 2019. aasta eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud 10 412 669 eurot, võrreldes 2018. aasta eelarve täitmisega on planeeritud 3% kasv.

Tabelis on toodud võrdlusandmed 2017. ja 2018. aasta tulude eelarve täitmise ning 2019. aasta eelarve oodatavate põhitegevuse tulude kohta:

Tululiik	2017. aasta eelarve täitmine		2018. aasta eelarve täitmine		2019. aasta eelarve	
	Eurodes	Osakaal eelarvest	Eurodes	Osakaal eelarvest	Eurodes	Osakaal eelarvest
Maksutulud	5 621 870,00	62,00%	5 998 000,00	59,34%	6 525 000,00	62,66%
Tulu kaupade ja teenuste müügist	647 317,00	7,14%	693 680,50	6,86%	679 704,00	6,53%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 247 462,00	24,79%	2 874 069,13	28,43%	2 592 965,00	24,90%
Muud tegevustulud	550 645,00	6,07%	542 000,00	5,36%	615 000,00	5,91%
Põhitegevuse tulud kokku	9 067 294,00	100,00%	10 107 749,63	100,00%	10 412 669,00	100,00%

2019. aasta eelarve II lugemine:

Tulu liigi nimetus	2018	2019 eelarve	Ettepanekud	2019 eelarve
	täitmine	I lugemine	Ja riigi raha	II lugemine
Maksutulud	6 060 062	6 525 000	-80 000	6 445 000
Tulu kaupade ja teenuste müügist	683 388	679 704		679 704
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 819 979	2 592 965	244 163	2 837 128
Muud tegevustulud	457 110	615 000	-200 000	415 000
Põhitegevuse tulud kokku	10 020 539	10 412 669	-35 837	10 376 832

2019. aasta eelarve III lugemine:

	2018	2019	Ettepanekud	2019
	täitmine	eelarve II	Ettepanekud	eelarve III
	kassapõhine	lugemine	III lugemiseks	lugemine
Maksutulud	6 012 375	6 445 000	0	6 445 000
Tulu kaupade ja teenuste müügist	677 779	679 704	46 000	725 704
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 979 413	2 837 128	0	2 837 128
Muud tegevustulud	387 245	415 000	50 000	465 000
Põhitegevuse tulud kokku	10 056 812	10 376 832	96 000	10 472 832

Maksutulud

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, mis moodustavad põhitegevuse tuludest 62,66%. 2019. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulusid summas 6 525 000 eurot. Maksutulude kasv võrreldes 2018. aastaga on 8,79%. Suurima osatähtsusega põhitegevuse tuludest on füüsilise isiku tulumaks.

Tulumaksu laekumine 2018. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

Aasta	Laekumine eurodes	Tõus võrreldes eelmise aastaga
2015	4 445 532,00	6,18%
2016	4 857 562,00	9,27%
2017	5 289 872,00	8,90%
2018 loodetav	5 650 000,00	6,81 %
2018 täitmine tekkepõhine	5 711 322.64	7,97%

Üksikisiku tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Kohalike omavalitsuste füüsilise isiku tulumaksu laekus alates 2014. aastast 11,6 protsenti, 2019. aastaks suureneb KOV-ile eraldatava tulumaksu osa 11,88 protsendini, 2020. aastast 11,91 protsendini. Kuusalu valla

2019. aasta eelarvesse on üksikisiku tulumaksu laekumiseks arvestatud 6 095 000 eurot, mis teeb võrreldes 2018. aasta laekumisega suurenemise 7,88%.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mis laekub 100% valla eelarvesse.

Maamaksu laekumine 2018a. ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

Aasta	Laekumine eurodes	Tõus võrreldes eelmise aastaga
2015	351 448,00	-0,44%
2016	357 501,00	1,72%
2017	351 998,00	-1,54%
2018 loodetav	348 000,00	-1,14%
2018 täitmine tekkepõhine	348 740,22	-0,93%

2019. aasta eelarvesse on maamaksu planeeritud summas 430 000 eurot. Maamaksu osas on arvestatud eeldusega, et alates 01.01.2019 tõstetakse ühtse maksumäära pea kõikjal vallas 2,5%-le ning haritava maa maksumäär muutub kogu vallas 1,2%-le.

2019. aasta eelarve II lugemisel on tehtud muudatus maamaksu loodetava laekumise osas. Laekumist on vähendatud 80 000 eurot, kuna alates 01.01.2019 maamaksumäära ei muudetud.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 6,53%.

Tulude laekumine kaupade ja teenuste müügist 2018. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

Aasta	Laekumine eurodes	Tõus võrreldes eelmise aastaga
2015	595 413,00	14,56%
2016	638 521,00	7,24%
2017	647 600,00	1,42%
2018 loodetav	693 680,00	7,12%
2018 täitmine tekkepõhine	683 388,42	5,53%

2019. aasta eelarvesse on planeeritud tulusid kaupade ja teenuste müügist summas 679 704 eurot, mis teeb tulude kasvu suurenemiseks võrreldes 2018. aastaga -2,01%.

2019. aasta eelarve III lugemisele on tehtud muudatus kaupade ja teenuste müügist saadava tulu osas. Laekumise prognoosi on suurendatud 46 000 euro võrra.

	2018 täitmine kassapõhine	2019 eelarve II lugemine	Ettepanekud III lugemiseks	2019 eelarve III lugemine
Riigilõivud	20 500	25 000	0	25 000
Tulud haridusalasest tegevusest	378 189	399 604	29 500	429 104
Tulud kultuuritegevusest	59 754	61 300	0	61 300
Tulud spordiasutustelt	154 433	140 000	5 000	145 000
Tulud sotsiaalasutustelt	48 280	40 000	10 000	50 000
Muud laekumised	737	0	0	0
Üüri- ja renditulud	15 886	13 800	1 500	15 300
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku	677 779	679 704	46 000	725 704

Riigilõivude tulud laekuvad vastavalt riigilõivuseadusele. Põhilised laekumised on ehitus- ja kasutuslubade väljastamise eest. 2019. aasta eelarvesse on planeeritud tulud riigilõivude laekumisest **25 000 eurot**.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldab lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse õppekulude ja toitlustuskulude katmiselt, teistelt omavalitsustelt laekuvad kohamaksud koolides, lasteaedades ja huvikoolides. Alates 2017. aastast kajastatakse ka Kuusalu Kunstide Kooli õppetaksud haridusalase tegevuse tuluna. Alates 2019. aastast ei kajastata Kuusalu Spordikeskuse tulusid haridusalase tuluna.

Tulude laekumine haridusalasest tegevusest aastal 2018. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

Aasta	Laekumine eurodes	Tõus võrreldes eelmise aastaga
2015	382 852,00	28,13%
2016	416 621,00	8,82%
2017	409 670,00	-1,67%
2018 loodetav	430 000,00	4,96%
2018 tekkepõhine	381 849,63	

Kuusalu vald kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Kuusalu valla koolide omatulud on planeeritud lähtuvalt koolide poolt esitatud tulude prognoosist, mis koosneb toidurahast.

Kuusalu valla koolieelsete lasteasutuste omatulud on planeeritud lähtuvalt lasteaedade poolt esitatud tulude prognoosist, mis on lähtunud laste arvust, kehtivast õppe- ja kohatasust ning toitlustuskulude katmisest.

2019. aasta eelarvesse on planeeritud tulusid haridusalasest tegevusest **458 404 eurot**, mis teeb kasvuks võrreldes 2018. aastaga 6,61%.

2019. aasta eelarve III lugemisele on suurendatud tulusid haridusasutuste tegevusest teistelt omavalitsustelt laekuvate koolide ja lasteaedade kohamaksu arvelt. Koolide kohamaksu on suurendatud 11 500 eurot riikliku tegevuskulu piirmäära tõusu arvel ja lasteaedade kohamaksu on suurendatud 18 000 eurot õppekoha maksumuse tõusu arvel.

Tulusid vabaaja, kultuuri ja religiooni valdkonnast on 2019. aasta eelarvesse planeeritud **142 500 eurot**, millest Kuusalu Spordi tegevustulud on 140 000 eurot ja Kolga Muuseumi tulud 2 500 eurot.

2019. aasta eelarve III lugemisele on suurendatud spordiasutuste tulusid 5000 eurot (Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse tulud). Aluseks on 2018. aasta tegelik laekumine.

Tulusid sotsiaalasutuste majandustegevustelt on 2019. aasta eelarvesse planeeritud 40 000 eurot.

2019. aasta eelarve III lugemisele on suurendatud sotsiaalasutuste tulu 10 000 euro võrra. Aluseks on 2018. aasta tegelik laekumine ja 2019. aasta pensionide tõus.

Üüri ja rendi tulu on planeeritud 2019. aasta eelarvesse 13 800 eurot.

2019. aasta eelarve III lugemisele on suurendatud üüri- ja rendituluseid 1 500 eurot. Aluseks on 2018. aasta tegelik laekumine.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetusi tegevuskuludeks planeeritakse Kuusalu valla 2019. aasta eelarvesse summas 2 592 965 eurot. Põhitegevuse tuludest moodustavad toetused tegevuskuludest 24,90%.

2019. aastal on planeeritud Harju Maakonnaraamatukogult Kuusalu Valla Keskraamatukogule tuludeks 9000 eurot. Haridus- ja Teadusministeeriumilt on planeeritud 2019. aastal õpilaskodu toetuseks 24 000 eurot. Rahandusministeeriumilt on planeeritud 2019. aastal Hajaasustuse programmi toetus 20 000 eurot.

Toetusfondi vahendid on määratud kohalikele omavalitsustele konkreetsete tegevuste katteks: hariduskulude toetus (õpetajate palgad, täiendkoolitused, õppevahendite soetus, juhtimistasud, koolilõuna, tegevustoetus); koolieelsete lasteasutuste toetuseks, huvitegevuse toetuseks, toimetulekutoetuste väljamaksmiseks; raske ja sügava puudega laste hoiu teenuse toetuseks; sotsiaaltoetuste ja -teenuste osutamise toetuseks; jäätmehoolduse arendamiseks ning vahendid avalikult kasutatavate kohalike teede hoiuks. 2019. aasta eelarvesse on planeeritud vahendeid toetusfondist 2 539 965 eurot.

2019. aasta eelarve II lugemisel on toetusfondist saadavat toetust suurendatud 244 163 eurot.

Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all käsitletakse trahve ja muid varalisi karistusi, ebatavalisi tulusid ning ressursimakse, milleks on maardlate kaevandamisõiguse tasu, laekumised vee erikasutusest ning saastetasud.

Kuusalu vallas planeeritakse muid tegevustulusid summas **615 000 eurot**, mis moodustab põhitegevuse tuludest 5,91% sh. kaevandamisõiguse tasu 600 000 eurot ja tasu vee erikasutusest 15 000 eurot.

Eelarve II lugemisel on vähendatud kaevandamistasu laekumise prognoosi 200 000 euro võrra.

2019. aasta eelarve III lugemisele on kaevandamistasu prognoosi suurendatud 50 000 euro võrra.

Kaevandamistasu planeerimise aluseks on kaevandamisega tegelevate ettevõtete prognoos 2019. aastaks.

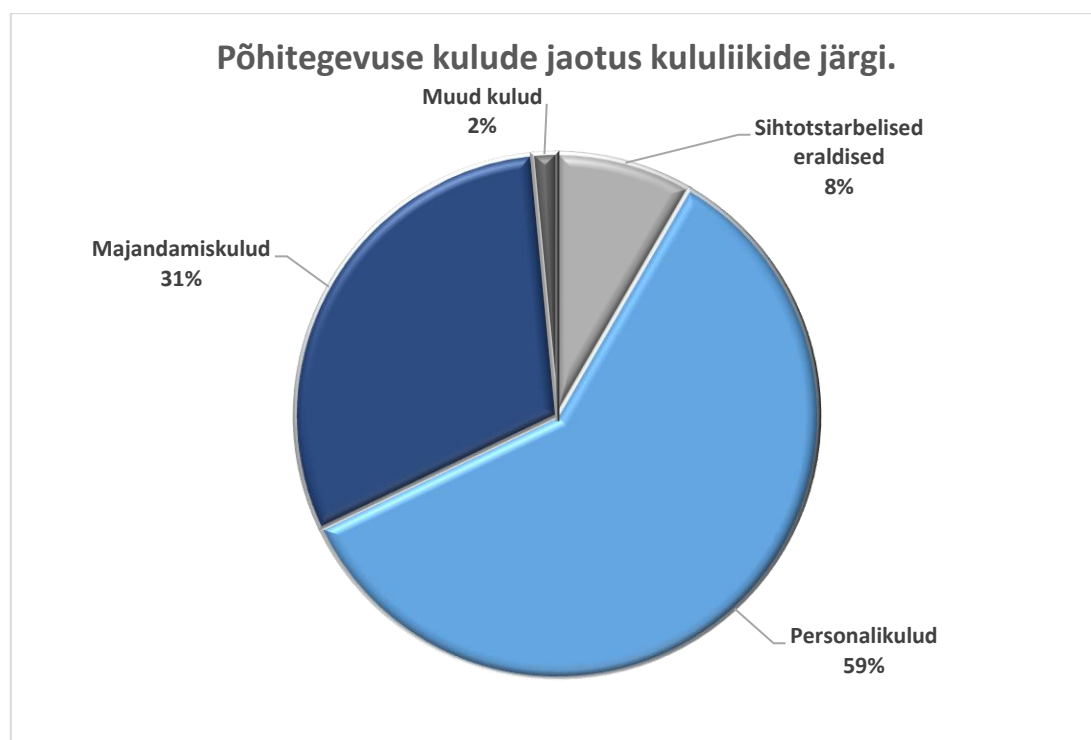
Aasta	Laekumine eurodes	Võrdlus eelmise aastaga
2015	253 272	66,4%
2016	463 366	83%
2017	550 645	18,8%
2018 tekkepõhine	457 110	-17,0%
2019 eelarve	450 000	-1,6%

PÕHITEGEVUSE KULUD

Kuusalu valla 2019. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud 9 978 514 eurot, võrreldes 2018 a. eelarve täitmisega on arvestatud 1%-lise kasvuga.

2019. aasta eelarve II lugemisel on põhitegevuse kulusid suurendatud 114 818 eurot võrra (riigilt saadava haridustoetuse suurenemine 142 026 eurot ja sotsiaaltoetuse vähenemine 27 208 eurot).

2019. aasta eelarve III lugemisele on põhitegevuse kulusid suurendatud 142 421 euro võrra.

Kulud jagunevad majandusliku sisu ja tegevusvaldkondade (tegevusalade) lõikes. Kulude eelarves ei kajastu põhivara soetused, antav sihtfinantseering põhivara soetuseks ja tasutud laenuintressid – neid kululiike arvestatakse eelarve III osas.

Allpool olevas tabelis on toodud andmed 2017. ja 2018. aasta eelarve täitmise ning 2018. aasta planeeritud kulude ja osakaalu kohta:

Kululiik	2017. aasta eelarve		2018. aasta eelarve		2019. aasta eelarve	
	Eurodes	Osakaal eelarvest	Eurodes	Osakaal eelarvest	Eurodes	Osakaal eelarvest
Eraldised tegevuskuludeks	591 189,00	7,29%	853 090,00	8,63%	838 525,00	8,40%
Personalikulud	4 687 765,00	57,81%	5 529 072,00	55,93%	5 938 184,78	59,51%
Majandamiskulud	2 804 848,00	34,59%	3 388 327,88	34,27%	3 049 404,00	30,56%
Muud kulud	25 162,00	0,31%	115 740,00	1,17%	152 400,00	1,53%
Põhitegevuse kulud kokku	8 108 964,00	100,00%	9 886 229,88	100,00%	9 978 513,78	100,00%

Sarnaselt kogu avalikule sektorile moodustavad Kuusalu valla põhitegevuse kuludest suurima osa personalikulud. 2019. aasta eelarves on personalikuludeks planeeritud 5 938 185 eurot, tõus võrreldes 2018a. aasta eelarve täitmisega on 7,40%. Personalikulude tõusust suurima osa moodustab haridusasutuste ja sotsiaalvaldkonna personalikulude tõus. Tuginedes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 82. Kooli rahastamine ja eelarve lg 3 punktid 1, 3 ja 4 planeeritud Kuusalu valla 2019. a eelarves tugispetsialistide tööjõukulude katmine riigieelarvest eraldatud haridustoetusega summas 141 000 eurot.

Majandamiskuludeks on 2019. eelarves planeeritud 3 049 404 eurot, mis on võrreldes 2018. aasta eelarve täitmisega -10%. Muutus on tingitud 2018. aasta suurest projektitoetuste mahust. Antavad toetused on planeeritud 2019. aasta eelarves 838 525 eurot. Sotsiaalvaldkonda toetatakse summas 379 633 eurot, haridust summas 139 102 eurot; vabaaega, kultuuri ja religiooni summas 211 890 eurot, elamu- ja kommunaalmajandust summas 48 500 eurot, majandust summas 4 500 eurot, avaliku korda ja julgeolekut summas 25 000 eurot ja üldiseid valitsussektori teenuseid summas 29 900 eurot.

Muud kulud 2019. aasta eelarves moodustavad 75 000 eurot valla reservfond ja 77 000 laenulepingu ennetähtaegselt lõpetamisega seotud kulud.

2019. aasta eelarve II lugemisel põhitegevuse kulud:

Kulu liigi nimetus	2018 täitmine	2019 eelarve	Ettepanekud	2019 eelarve
	tekkepõhine	I lugemine	ja riigi raha	II lugemine
Eraldised tegevuskuludeks	772 440	838 525	-27 208	811 317
Personalikulud	5 242 337	5 938 185	142 026	6 080 211
Majandamiskulud	2 714 920	3 049 404	0	3 049 404
Muud kulud	386 087	152 400	0	152 400
Põhitegevuse kulud kokku	9 115 784	9 978 514	114 818	10 093 332

2019. aasta eelarve III lugemisele põhitegevuse kulud:

2019. aasta eelarve III lugemisele on täiendavalt üle vaadatud ja korrigeeritud kõik kulude liigid. Selgitused on vastavate tegevusalade all.

Kulu liigi nimetus	2018 täitmine kassapõhine	2019 eelarve II lugemine	Ettepanekud	2019 eelarve III lugemine
Eraldised tegevuskuludeks	822 952	811 317	-20 816	790 501
Personalikulud	5 166 520	6 080 211	70 219	6 150 430
Majandamiskulud	3 207 720	3 049 404	92 518	3 141 922
Muud kulud	32 846	152 400	500	152 900
Põhitegevuse kulud kokku	9 230 038	10 093 332	142 421	10 235 753

Personalikulude planeerimisel on arvestatud alates 01. jaanuarist 2019:

- alampalga tõusuga 500 eurolt 540 eurole – 8%;
- riigi õpetajate ja tugispetsialistide töötasu suurenemisega 1150 eurolt 1250 eurole – 8,7%;
- lasteaia õpetajate töötasu suurenemisega võrdselt riigi õpetajatega – 8,7%.

Personalikulude planeerimisel on arvestatud alates 01. aprillist 2019:

- valla kõige madalamapalgaliste spetsialistide palgatõus 580 eurolt 750 eurole (lasteaiaõpetajate abid, spordikeskuse administraatorid, eakate kodu hooldajad, koduhooldustöötajad) – 29%;
- kokad ja köögipersonal – keskmiselt 25%;
- allasutuste spetsialistid, kelle töötasu on praegu 600-800 eurot (sh. lasteaia assistendid, muuseumi töötajad) – keskmiselt 25%;
- allasutuste spetsialistid, kelle töötasu on praegu 800 kuni 1000 eurot (sh. majandusjuhatajad) – keskmiselt 15%;
- allasutuste spetsialistid ja juhid, kelle töötasu on praegu üle 1000 euro – keskmiselt 10%;
- vallamaja teenistujate palgad vaadatakse üle eraldi ja ühtlustatakse – tõus 0% kuni 20%;

INVESTEERIMISTEGEVUS

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- põhivara soetus;
- põhivara müük;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- finantstulud ja
- finantskulud.

Eelarveosa tulem näidatakse kogusummana, planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks on kulu summas **-1 374 100 eurot**.

Põhivara müügi all on kavandatud Magdaleena kinnistu, Allika küla Vallamaja ja Allika küla Koolimaja müük.

2019. aasta eelarve II lugemisel on planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks -985 381 eurot.

2019. aasta eelarve II lugemisel on vähendatud põhivara müügi all kavandatud summat. Ei ole kavas müüa Allika küla Vallamaja ja Allika küla Koolimaja. Põhivara müügi alla on jäetud Magdaleena kinnistu müük summas 34 719 eurot (müük on toimunud ja raha laekunud jaanuaris).

2019. aasta eelarve III lugemisele on suurendatud põhivara müüki (endine Viinistu Raamatukogu korter) 20 000 eurot.

Põhivara soetuseks on eelarves planeeritud 1 948 100 eurot. Peamised investeerimisobjektid on:

- valla teed 500 000 eurot (sh. toetus 150 000 eurot)
- tänavavalgustus 20 000 eurot
- valla üldplaneering 20 000 eurot
- Salmistu Sadama projekt 40 000 eurot
- Suurpea kanalisatsiooni projekt 100 000 eurot
- Vallavara hooldus 200 000 eurot
- Mänguväljakud 20 000 eurot
- Kuusalu Rahvamaja lava 5 100 eurot
- Kolga Kooli staadioni ehitus 85 000 eurot
- Sotsiaalkorterite ehitus 200 000 eurot (sh. toetus 50 000 eurot)
- Sotsiaalimaja ehitus 758 000 eurot (sh. toetus 392 000 eurot)

2019. aasta eelarve II lugemisel on muudetud investeeringuobjekte järgmiselt:

- valla teed – vähendatud 350 000 eurot (sh. toetus 150 000 eurot)
- Vallavara Hooldus – vähendatud 200 000 eurot
- Kolga Kooli staadion – suurendatud 36 000 eurot
- Kuusalu Keskkool (projekteerimine) – suurendatud 100 000 eurot
- Sotsiaalkorterite ehitus – vähendatud 200 000 eurot (sh. toetus 50 000 eurot)

2019. aasta eelarve III lugemisele on lisatud:

- Viinistu Rahvamaja (renoveerimisprojekti omaosalus) – 20 000 eurot
- Vihasoo Rahvamaja (renoveerimisprojekti omaosalus) – 5 000 eurot.
- Kuusalu Rahvamaja lava (renoveerimise omaosalusele juurde) – 900 eurot.

Põhivara soetuseks planeeritav saadav sihtfinantseerimine on kokku 592 000 eurot (teede ehituseks, sotsiaalkorterite ja sotsiaalimaja ehituseks).

2019. aasta eelarve II lugemisel ei ole enam arvestatud saadavat sihtfinantseerimist 200 000 eurot (sh. teede ehituseks 150 000 eurot ja sotsiaalkorterite ehituseks 50 000 eurot).

Finantskuludena on planeeritud laenuintresside tasumine summas 47 000 eurot.

2019. aasta eelarve II lugemisel on laenuintresse vähendatud 9 000 euro võrra.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

Kohustuste võtmise all on planeeritud 1 300 000 eurot ulatuses laenu võtmine ning kohustiste tasumise all kajastatakse olemasolevate laenude tagasimakseid summas 343 900 eurot.

2019. aasta eelarve II lugemisel on finantseerimistegevuse all vähendatud nii uue laenu võtmist kui ka laenude tagasimakseid. 1 300 000 euro asemel on kavas laenu võtta 500 000 eurot ja tagasimaksed on 343 900 euro asemel planeeritud 283 900 eurot.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Likviidsete varade jääk (sularaha ja arvelduskontod) on 31.12.2018. seisuga ... eurot, likviidsed varad suurenevad 16 155 eurot.

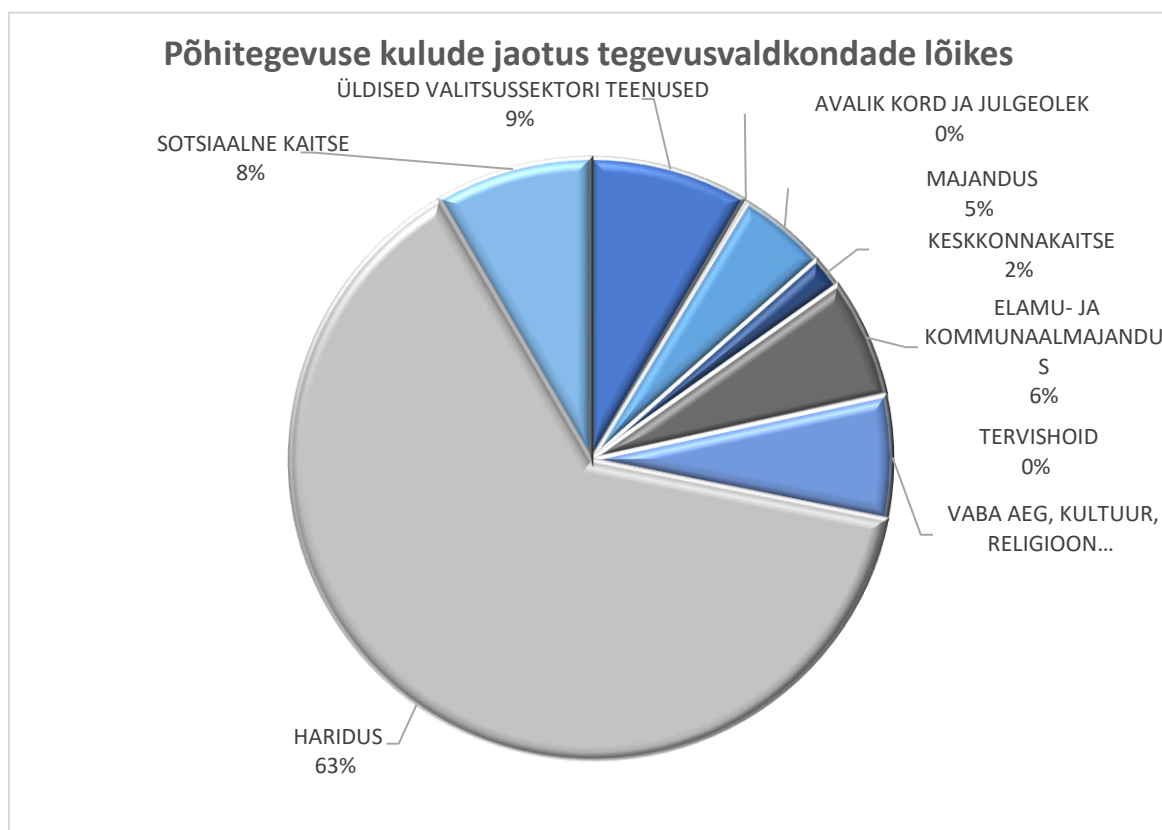
31.12.2018 oli likviidsete varade jääk 566 457 eurot.

2019. aasta eelarve II lugemisel on kavas sellest võtta kasutusele investeerimistegevuse kulude katteks 485 781 eurot.

2019. aasta eelarve III lugemisele on planeeritud likviidsete varade jäägist täiendavalt kasutusele võtta põhitegevuse kulude katteks 52 321 eurot.

Kasutusele võtmata rahaliseks jäägiks (reserviks) jääb 28 355 eurot.

EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD VALDKONNITI JA TEGEVUSALADE KAUPA

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

Üldiste valitsemissektori teenuste põhitegevuse kulude maht on 841 809 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

01111 Vallavolikogu	54 880 eurot
01112 Valla- ja linnavalitsused	395 749 eurot
01114 Reservfond	75 000 eurot
01330 Muud üldised teenused (IKT; MTÜ Arenduskoda)	217 180 eurot
01600 Muud üldised valitsussektoriteenused (valimised; liikmemaksud)	22 000 eurot
01700 Valitsussektori võla teenindamine (laenulepingu lõpetamine)	77 000 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
01111	Vallavolikogu	36 927	54 880	39 900	94 780
01112	Vallavalitsus	508 665	395 749	32 278	428 027
01114	Reservfond	0	75 000	0	75 000
01330	Muud üldised teenused	27 779	217 180	-49 499	167 681

01600	Muud valitsussektori teenused	79 139	22 000	0	22 000
01700	Valitsussektori võla teenindamine	24 521	77 000	0	77 000
		677 031	841 809	22 679	864 488

Muudatused on seotud volikogu hüvitiste tõusuga ja vallavalitsuse teenistujate palkade ühtlustamisega.

Muude üldiste teenuste all on vähendatud IT-kulusid (IT taristu uuendamisel jätame sellel aastal investeeringud oma serveripargi loomisel tegemata ja piirdume omavalitsuste ühisprojekti raames ühiselt hangitava serveriga).

03 AVALIK KORD JA JULGEOLEK

Avaliku korra ja julgeoleku valdkonna põhitegevuse kulude maht on 26 700 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

03100 Politsei	(ruumide haldus; toetused)	4 200 eurot
03200 Päästeteenused		22 500 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
03100	Politsei	2 738	4 200	0	4 200
03200	Päästeteenused	37 241	22 500	0	22 500
		39 979	26 700	0	26 700

04 MAJANDUS

Majanduse valdkonna põhitegevuse kulude maht on 474 976 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

04510 Maanteetransport	232 500 eurot
04730 Turism	41 203 eurot
04900 Muu majandus (Ehitus, maakorraldus ja keskkond)	201 273 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
04210	Põllumajandus	76 011	0	51 040	51 040
04510	Maanteetransport	267 005	232 500	0	232 500
04730	Turism	7 583	41 203	-26 203	15 000
04900	Muu majandus	104 952	201 273	-34 077	167 196
		455 551	474 976	-9 240	465 736

Muudatusteks on tegevusala 04900 (muu majandus) alt maakorraldusteenistuse paigutamine tegevusala 04210 (põllumajandus). Turismi all oli I lugemisel arvestatud turismikoordinaatori ametikoht, mida praeguses struktuuris enam ei ole.

05 KESKKONNAKAITSE

Keskkonnakaitse valdkonna põhitegevuse kulude maht on 171 727 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

05100	Jäätmekäitlus	26 500 eurot
05101	Avalike alade puhastus	135 227 eurot
05400	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse (haljastus)	10 000 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
05100	Jäätmekäitlus	31 129	26 500	7 000	33 500
05101	Avalike alade puhastus	167 266	135 227	0	135 227
05400	Haljastus	10 245	10 000	0	10 000
		208 640	171 727	7 000	178 727

Muudatuseks on jäätmekäitluse all lisandunud eraldatav toetus Loksa jäätmejaama tegevuskuludeks.

06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Elamu- ja kommunaalmajanduse põhitegevuse kulude maht on 630 527 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

06400	Tänavavalgustus	36 000 eurot
-------	-----------------	--------------

06605 Muud elamu ja kommunaaltegevused
(külaliikumine; kalmistud; lemmikloomad; vallavara haldus)

594 527 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
06100	Elamumajandus	2 614	0	3 000	3 000
06300	Veevarustus	42 783	0	0	0
06400	Tänavavalgustus	79 301	36 000	10 000	46 000
06605	Muud kommunaaltegevused	152 598	594 527	-416 498	178 029
		277 296	630 527	-403 498	227 029

Muudatusteks on elamumajandusele juurde 3 000 eurot valla korteri (Kuusalu tee 37) kommunaalkulu ja tänavavalgustusele juurde 10 000 eurot remondikulu.

Muude kommunaaltegevuste vähenemine on seotud sellega, et allasutust Vallavara Haldus ei moodustatud. Majanduspersonal viidud tagasi vastavate allasutuste personalikuludesse.

07 TERVISHOID

Tervishoiu valdkonna põhitegevuse kulude maht on 8350 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

07210 Üldmeditsiiniteenused (Tervisekeskus)

8 350 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
07210	Üldmeditsiiniteenused	11 075	8 350	2 410	10 760

Muudatuseks on 0,25 koormusega koristaja tööjõukulu ümberpaigutus Vallavara Halduse alt.

08 VABAAEG, KULTUUR, RELIGIOON

Vabaaja, kultuuri ja religiooni valdkonna põhitegevuse kulude maht on 656 420 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

08102 Sporditegevus (toetused; Kuusalu Sport)

266 442 eurot

08103 Puhkepargid	5 000 eurot
08109 Vabaaja ja spordiüritused	50 000 eurot
08201 Raamatukogud	126 767 eurot
08202 Rahvakultuur	78 050 eurot
08203 Muuseumid	47 988 eurot
08300 Kirjastamisteenused	20 000 eurot
08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	8 500 eurot
08600 Muu vaba-aeg, kultuur ja religioon	53 673 eurot

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
08102	Sporditegevus	70 134	266 442	-191 442	75 000
08103	Puhkepargid	9 744	5 000	0	5 000
08109	Vabaaja ja spordiüritused	46 276	50 000	3 000	53 000
08201	Raamatukogud	117 957	126 767	11 352	138 119
08202	Rahvakultuur	74 211	78 050	4 000	82 050
08203	Muuseumid	37 826	47 988	6 684	54 672
08300	Kirjastamisteenused	19 128	20 000	6 200	26 200
08400	Religioon- ja ühiskonnateenused	7 402	8 500	0	8 500
08600	Muu vaba-aeg, kultuur ja religioon	20 306	53 673	9 428	63 101
		402 984	656 420	-150 778	505 642

Muudatused võrreldes eelarve I lugemisega:

Sporditegevuse eelarvest allasutuse Kuusalu Sport kulud tagasi viidud Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse (09212) eelarvesse;

Vabaaja -ja spordiürituste all on suurendatud rahvakultuuriringidele eraldatavat toetust.

Raamatukogude ja Muuseumide eelarvetes töötajate palgatõusuga alates 01. aprillist 2019 ning suurendatud kommunaalkulusid.

Rahvakultuuri eelarves suurendatud rahvamajade majandamiskulusid (Leesi Rahvamaja ja Kodasoo Külamaja).

Kirjastamisteenuste eelarves on suurendatud „Sõnumitoojale“ eraldatavat dotatsiooni. Vastavalt üldkoosoleku otsusele on Raasiku, Anija ja Kuusalu valla dotatsioon 2019. aastal 4 eurot elaniku kohta (2018. aastal 3,50 eurot) .

Muu vaba-aeg, kultuuri ja religiooni eelarves on korrigeeritud vabategevuse koordinaatori töötasu ja suurendatud valla poolt korraldatavatele üritustele eelarvestatud summat,

09 HARIDUS

Hariduse valdkonna põhitegevuse kulude maht on 6 328 419 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

09110 Alusharidus	1 747 386 eurot
09212 Põhi- ja üldkeskharidus	2 781 673 eurot
09213 Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud	171 817 eurot
09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus	671 895 eurot
09600 Koolitransport	320 000 eurot
09601 Koolitoit	287 955 eurot
09602 Öömaja	86 556 eurot
09609 Muud hariduse tugiteenused (Kuusalu Hariduse Tugikeskus)	228 383 eurot
09800 Muu haridus, sh hariduse haldus	32 754 eurot

2019. aasta eelarve II lugemisel on haridusvaldkonna kulusid suurendatud riigilt saadava haridustoetuse suurenemise arvel 142 026 eurot (tegevusala 09212 Põhi- ja üldkeskharidus).

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
09110	Alusharidus	1 611 899	1 747 386	133 237	1 880 623
09212	Põhi- ja üldkeskharidus	3 395 426	2 781 673	826 087	3 607 760
09213	Üldkeskharidus	158 940	171 817	23 822	195 639
09510	Noorte huviharidus ja -tegevus	558 886	671 895	-24 414	647 481
09600	Koolitransport	279 155	320 000	0	320 000
096101	Koolitoit	242 380	287 955	16 559	304 514
09602	Öömaja	90 172	86 556	16 080	102 636
09609	Muud hariduse tugiteenused	0	228 383	-193 209	35 174
09800	Muu haridus (haldus)	36 243	32 754	25 479	58 233
		6 373 101	6 328 419	823 641	7 152 060

Muudatused võrreldes eelarve I lugemisega:

Alushariduse all on suurendatud lasteaedade töötajate töötasu. Samuti avaldab siin mõju allasutusest Vallavara Haldus majanduspersonali paigutamine vastavate allasutuste koosseisu.

Põhi- ja üldkeskhariduse all on suurendatud koolide personali töötasusid, majanduspersonal toodud tagasi Vallavara Halduse alt.

Siin on suurenenud ka õpetajate töötasud tänu riigi poolt eraldatava toetuse suurenemisele.

Allasutus Kuusalu Hariduse Tugikeskus (09609) ei ole veel käivitunud. Eelarve I ja II lugemisel selle tegevusala all olnud personal viidud tagasi vastavate allasutuste koosseisu. Loodetavalt alustab Kuusalu Hariduse Tugikeskus tööd osaliselt alates uuest õppeaastast.

Noorte huvihariduse ja huvitegevuse toetusest, mis oli eelarve I ja II lugemisel tegevusala 09510 all, on koolidele ja lasteaedadele eraldatud summad viidud vastavate allasutuste eelarvesse.

Koolitoidu all on suurendatud Kuusalu, Kolga ja Vihasoo koolide köögipersonali töötasu ja koolitoidule eelarvestatud summad õpilaste arvu suurenemisest.

Öömaja all on suurendatud Kuusalu Õpilaskodu personali töötasu, majanduspersonal toodud tagasi Vallavara Halduse alt..

Muu Hariduse (haldus) kulude suurenemine on tingitud ühe teenistuja ümberpaigutusest (enne hoolekandeteenistuse all).

10 SOTSIAALNE KAITSE

Sotsiaalse kaitse valdkonnas on põhitegevuse kulude maht 839 586 eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse (lapsed ja täiskasvanud)	134 696 eurot
10200 Eakate sotsiaalhoolekandeesutused	237 418 eurot
10201 Muu eakate sotsiaalne kaitse (Kuusalu Hoolekanne)	69 633 eurot
10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused	27 107 eurot
10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	107 000 eurot
10600 Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	10 400 eurot
10700 Riskirühmade sotsiaalhoolekandeesutused	12 540 eurot
10701 Riiklik toimetulekutoetus	29 790 eurot
10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	75 000 eurot
10900 Muu sotsiaalne kaitse	136 002 eurot

2019. aasta eelarve II lugemisel on sotsiaalvaldkonna kulusid vähendatud riigilt saadavate toetuste vähenemise arvel 27 208 eurot (tegevusala 10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused ja tegevusala 10701 Riiklik toimetulekutoetus).

2019. aasta eelarve III lugemisele:

		2018.täitmine kassapõhine	2019. eelarve I lugemine	Muutus	2019. eelarve III lugemine
10121	Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	128 584	134 696	-10 381	124 315
10200	Eakate sotsiaalhoolekandeesutused	204 319	237 418	1 997	239 415
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	32 628	69 633	-13 065	56 568
10400	Laste sotsiaalhoolekandeesutused	27 400	27 107	-1 479	25 628
10402	Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse	99 112	107 000	-3 500	103 500
10600	Eluasemeteenused riskirühmadele	15 330	10 400	10 000	20 400
10700	Riskirühmade hoolekanne	12 941	12 540	0	12 540
10701	Riiklik toimetulekutoetus	43 606	29 790	-2 076	27 714
10702	Muu riskirühmade kaitse	65 038	75 000	0	75 000
10900	Muu sotsiaalne kaitse	163 432	136 002	-16 471	119 531
		792 390	839 586	-34 975	804 611

Muudatused võrreldes eelarve I lugemisega:

Vähenedes on seotud riigi rahade vähendamistega (asenduskoju ja järelhooldusteenuse toetus, toimetulekutoetus, raske ja sügava puudega laste toetus, sotsiaalteenuste arendamise toetus).

Rahandusministeerium jälgib nimetatud toetuste kasutamist aasta jooksul ja vajadusel eraldab täiendavalt raha juurde.

Sotsiaaleluasemete remondikulused on suurendatud 10 000 euro võrra..